

Handläggare
Mikaela Lenz
Telefon: 08-50828790

Till
Miljö och hälsoskyddsnämnden
MHN 2015-11-17 p.14

Remiss av Boverkets rapport Individuell mätning och debitering i befintlig bebyggelse (rapport 2015:34)

Remiss från Kommunstyrelsen, Dnr: 123-1529/2015

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Justera beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har av kommunstyrelsen fått Boverkets rapport *Individuell mätning och debitering i befintlig bebyggelse* för remiss med svar till stadsbyggnads- och kulturreteln senast den 12 november 2015. Nämnden har medgetts en förlängd svarstid till den 17 november 2015 så att ärendet kan behandlas på nämndens novembersammanträde.

Ärendet

I Boverkets rapport

(<http://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2015/individuell-matning-och-debitering-i-befintlig-bebyggelse.pdf>)

utreds kostnadseffektiviteten för individuell mätning av värme med radiatormätare och komfortmätning för befintliga flerbostadshus. En sammanfattning av rapporten redovisas i bilaga 1. Rapporten behandlar individuell mätning och debitering som en enskild åtgärd i befintlig bebyggelse utan att koppla den till andra renoveringsåtgärder eller energieffektiviseringsåtgärder. Baserat på utredningens beräkningsresultat och föregående rapport *Individuell mätning och debitering vid ny och ombyggnad (2014:29)* föreslår Boverket att det inte i något fall ska krävas individuell mätning av värme, tappvarmvatten eller kyla i befintlig bebyggelse.

Miljö- och hälsoskydds nämnden svarade på remissen av Boverkets rapport *Individuell mätning och debitering vid ny och ombyggnad (2014:29)* vid sammanträdet 2015-01-27. Tjänsteutlåtandet framgår av bilaga 2.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen lämnar synpunkter och förslag på nedanstående valda delar av Boverkets remiss av rapporten *Individuell mätning och debitering i befintlig bebyggelse (2015:34)*.

Individuell mätning och debitering med radiatormätare

Individuell mätning av värmen för debitering med radiatormätare kräver att varje radiator i byggnaden har en mätare monterad. Med hjälp av mätningen fördelas sedan byggnadens totala värmeanvändning på de boende under förutsättning att byggnaden har en godkänd värmemätare för den totala användningen. Fördelningen av kostnaderna görs sedan med en kollektiv del där byggnadens totala värmeanvändning fördelas på antalet kvadratmeter. Detta görs för att beakta värmekostnader som de boende inte själva kan påverka som till exempel uppvärmning av gemensamma ytor samt vandring av värme mellan lägenheter. Ett vanligt förfarande är att 50-70 procent av värmekostnaderna fördelas utifrån förbrukningsandelen som registreras av radiatormätarna och resterande 30-50 procent fördelas utifrån boyta.

Boverkets rapport

En utförlig utredning kring kostnadseffektiviteten för installation av radiatormätare i syfte att individuellt mäta och debitera värmen för boende i flerbostadshus redovisas i Boverkets rapport. Detta har genomförts genom att simulera typhus med olika energianvändning förhållande till Boverkets byggregler (BBR) i flera olika klimatzoner. Utifrån antagna temperaturminskningar, installationskostnader och energipriser genomförs simuleringar för att bedöma sannolikheten för att investeringen är lönsam. Utifrån simuleringarna är det få fall som påvisar en kostnadseffektivitet med antagna ingångsvärden.

En temperaturminskning är nödvändig för att investeringen ska vara lönsam. I de fall radiatormätare installerats är det inte alltid som en temperaturminskning erhålls. I de exempel som nämns i rapporten kräver insamling av mätdata och debitering av hyresgäster en hel del administrativa resurser vilket också påverkar lönsamhetskalkylen negativt.

Baserat på utredningens beräkningsresultat föreslår Boverket att det inte något fall ska krävas individuell mätning och debitering av värme med radiatormätare i befintlig bebyggelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i Boverkets bedömning av kostnadseffektiviteten för installation av individuell mätning och debitering med radiatormätare som enskild åtgärd i befintlig bebyggelse och tillstyrker Boverkets förslag.

Individuell mätning och debitering med komfortmätare

Individuell mätning av värmeanvändningen i ett flerbostadshus med komfortmätning utförs generellt genom att innetemperaturen mäts och de boende betalar för den temperatur som upprätthålls i lägenheten. Innetemperaturen beror dock på fler parametrar än enbart värmen från värme- och ventilationssystemet.

Innetemperaturen påverkas också av antalet personer i lägenheten, användandet av värmealstrande utrustning såsom spis och ugn, hur ofta och länge de boende vädrar samt hur värme sprids mellan lägenheterna.

Boverkets rapport

Då installationskostnaden för komfortmätning är högre än installation av radiatormätning är Boverkets slutsats att individuell

mätning och debitering med komfortmätning inte är kostnadseffektivt och verket föreslår att det inte ska krävas individuell mätning och debitering med komfortmätning i befintlig bebyggelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i Boverkets bedömning av kostnadseffektiviteten för installation av individuell mätning och debitering med komfortmätning som enskild åtgärd i befintlig bebyggelse och tillstyrker Boverkets förslag.

Resultatet från deluppdrag 1 gäller även deluppdrag 2

Boverkets rapport

Boverket hänvisar i detta deluppdrag 2 till att resultatet från föregående rapport, från deluppdrag 1, *Individuell mätning och debitering vid ny och ombyggnad (2014:29)* fortfarande går att tillämpa.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer med Boverket att potentialen för energieffektivisering genom individuell mätning och debitering av värme är låg. Tekniken bör dock testas ytterligare i praktisk tillämpning vid ny och ombyggnation som komplement till modellberäkningar, vilket kommer att ske inom projektet GrowSmarter i samband med ombyggnad av bostäder vid Valla Torg i Årsta. I Norra Djurgårdsstaden testas även tekniken vid nyproduktion av bostäder.

Synpunkterna på den föregående rapporten om individuell mätning och debitering vid ny- och ombyggnad berörde potentialen för mätning av tappvarmvatten, energi- och vattenprisnivåerna, prisnivåerna i kalkylmodellen samt mätning av värme och komfortkyla i kontorslokaler kvarstår. Dessa framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 2014-17582, se bilaga 2, som nämnden godkände som remissvar genom beslut 2015-01-27 § 13.

För att individuell mätning och debitering av värme ska bli lönsamt behöver det bland annat kombineras med andra åtgärder som höjer inomhuskomforten och därmed möjliggör en sänkning av inomhustemperaturen. Högre energipriser och lägre installations- och driftskostnader för uppföljningssystemen är också viktig faktor för kostnadseffektiviteten för individuell mätning och debitering.

Utifrån livsstils- och beteendefrågor kan det vid en första betraktelse synas viktigt att införa individuell mätning och debitering. Kostnaden för att införa, men även att administrera system för individuell mätning och debitering måste dock ställas mot den minskade energianvändningen och jämföras med andra energieffektiviseringsåtgärder. För befintlig bebyggelse som denna remiss omfattar är det förvaltningens bedömning att individuell mätning och debitering inte är kostnadseffektiv.

För nyproduktion och ombyggnation råder olika uppfattningar om kostnadseffektiviteten. Förvaltningen bedömer att potentialen för energieffektivisering är låg, men att byggnader i dessa fall bör förberedas för individuell mätning och debitering då energipriser och VA-taxor bedöms komma att öka i framtiden. Med ökade kostnader ökar kostnadseffektiviteten och även de ekonomiska incitamenten för de boende. De ekonomiska incitamenten är idag mycket låga relativt övriga kostnader för boendet. Förvaltningens tjänsteutlåtande rörande individuell mätning och debitering för nyproduktion och ombyggnation framgår av bilaga 2.

SLUT

Bilagor

1. Individuell mätning och debitering i befintlig bebyggelse rapport 2015:34
2. Miljö- och hälsoskydds nämndens remissvar gällande Boverkets rapport Individuell mätning och debitering vid ny och ombyggnad